

CANADA SIKH TIMES

16 - 22 March 2025

ਕੈਨੇਡਾ ਸਿੱਖ ਟਾਈਮਜ਼

Volume 3 Issue 11

● RELIGION

● CULTURE

● HERITAGE

● BUSINESS

Dr. Gurtej Singh Sandhu Honored with Vigyan Ratna Award

Renowned scientist Dr. Gurtej Singh Sandhu was awarded the prestigious Vigyan Ratna Award for his exceptional contributions to the fields of science and

technology. The award ceremony, held on March 12, 2025, recognized Dr. Sandhu's groundbreaking research and commitment to advancing scientific knowledge, particularly in the areas of thin-film processes, materials, VLSI, and semiconductor device fabrication. Dr. Sandhu's pioneering work has made a significant impact on global technological advancements, addressing some of the most pressing challenges in the scientific community. His innovations have driven new perspectives in the rapidly evolving field of semiconductor technology. The Award honors Dr. Sandhu's long-standing dedication to innovation and excellence, as well as his contributions to shaping the future of science and technology.

ਡੋਨਾਲਡ ਟਰੰਪ ਦਾ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਭਾਗ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰਨ ਦਾ ਆਰਡਰ

ਡੋਨਾਲਡ ਟਰੰਪ ਦੇ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਵਜੋਂ ਅਹੁਦਾ ਸੰਭਾਲਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਈ ਵੱਡੇ ਫੈਸਲੇ ਲਏ ਗਏ ਹਨ। ਜਿਹਨਾਂ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਹੈ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਭਾਗ ਬੰਦ ਕਰਨ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਆਦੇਸ਼

'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕਰਨਾ। ਟਰੰਪ ਨੇ ਦਸਤਖਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਸਿੱਖਿਆ ਨਹੀਂ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਵਿਚ ਸਿੱਖਿਆ 'ਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਖਰਚ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਸਫਲਤਾ ਦੀ ਗੱਲ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਦੇਸ਼ ਲਿਸਟ ਵਿਚ ਸਭ ਤੋਂ ਹੇਠਲੇ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਭਾਗ ਸੁਧਾਰ 'ਚ ਫੇਲ ਰਿਹਾ ਅਤੇ ਹੁਣ ਇਹ ਹਮੇਸ਼ਾ ਲਈ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਆਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅੰਗਰੀਬ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਲਈ ਗ੍ਰਾਂਟ ਅਤੇ ਫੰਡਿੰਗ ਵਰਗੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਜਾਰੀ ਰਹਿਣਗੇ। ਟਰੰਪ ਨੇ ਆਪਣੇ ਭਾਸ਼ਣ ਦੌਰਾਨ ਅਮਰੀਕੀ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੀ ਤਾਰੀਫ ਵੀ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

9 ਮਹੀਨੇ ਬਾਅਦ ਧਰਤੀ 'ਤੇ ਉਤਰੇ ਸੁਨੀਤਾ ਵਿਲੀਅਮਜ਼ ਅਤੇ ਬੁੱਚ ਵਿਲਮੋਰ

ਭਾਰਤੀ ਮੂਲ ਦੀ ਅਮਰੀਕੀ ਪੁਲਾੜ ਯਾਤਰੀ ਸੁਨੀਤਾ ਵਿਲੀਅਮਜ਼ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਾਥੀ ਬੁੱਚ ਵਿਲਮੋਰ 9 ਮਹੀਨੇ ਅਤੇ 14 ਦਿਨਾਂ ਬਾਅਦ ਧਰਤੀ 'ਤੇ ਵਾਪਸ ਆਏ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਕਰੂ-9 ਦੇ ਦੋ ਹੋਰ ਪੁਲਾੜ ਯਾਤਰੀ, ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਨਿੱਕ ਹੇਗ ਅਤੇ ਰੂਸ ਦੇ ਅਲੈਗਜ਼ੈਂਡਰ ਗੋਰਬੁਨੋਵ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪੁਲਾੜ ਯਾਨ ਭਾਰਤੀ ਸਮੇਂ ਅਨੁਸਾਰ ਸਵੇਰੇ 3:27 ਵਜੇ ਫਲੋਰੀਡਾ ਦੇ ਤੱਟ 'ਤੇ ਉਤਰਿਆ। ਇਹ ਚਾਰੇ ਪੁਲਾੜ ਯਾਤਰੀ ਮੰਗਲਵਾਰ (18 ਮਾਰਚ) ਨੂੰ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੁਲਾੜ ਸਟੇਸ਼ਨ ਤੋਂ ਰਵਾਨਾ ਹੋਏ ਸਨ। ਜਦੋਂ ਪੁਲਾੜ ਯਾਨ ਧਰਤੀ ਦੇ ਵਾਯੂਮੰਡਲ ਵਿਚ ਦਾਖਲ ਹੋਇਆ, ਤਾਂ ਇਸ ਦਾ ਤਾਪਮਾਨ 1650 ਡਿਗਰੀ ਸੈਲਸੀਅਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਗਿਆ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਲਗਭਗ 7 ਮਿੰਟਾਂ ਲਈ ਸੰਚਾਰ

ਬਲੈਕਆਊਟ ਰਿਹਾ, ਭਾਵ ਪੁਲਾੜ ਯਾਨ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸੰਪਰਕ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ। ਡਰੈਗਨ ਕੈਪਸੂਲ ਦੇ ਵੱਖ ਹੋਣ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਸਮੁੰਦਰ ਵਿਚ ਉਤਰਨ ਤੱਕ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲਗਭਗ 17 ਘੰਟੇ ਲੱਗੇ। 18 ਮਾਰਚ ਨੂੰ, ਸਵੇਰੇ 08:35 ਵਜੇ, ਪੁਲਾੜ ਯਾਨ ਦਾ ਹੈਚ ਖੁੱਲ੍ਹਿਆ, ਯਾਨੀ ਕਿ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। 10:35 ਵਜੇ ਪੁਲਾੜ ਯਾਨ ਆਈ.ਐਸ.ਐਸ. ਤੋਂ ਵੱਖ ਹੋ ਗਿਆ।

ਡੀਓਰਬਿਟ ਬਰਨ 19 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਸਵੇਰੇ 2:41 ਵਜੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ, ਯਾਨੀ ਕਿ ਪੁਲਾੜ ਯਾਨ ਦੇ ਇੰਜਣ ਨੂੰ ਔਰਬਿਟ ਤੋਂ ਉਲਟ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿਚ ਫਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਨਾਲ ਪੁਲਾੜ ਯਾਨ ਧਰਤੀ ਦੇ ਵਾਯੂਮੰਡਲ ਵਿਚ ਦਾਖਲ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਸਵੇਰੇ 3:27 ਵਜੇ ਫਲੋਰੀਡਾ ਦੇ ਤੱਟ ਤੋਂ ਪਾਣੀ ਵਿਚ ਉਤਰਿਆ।

DESH VIDESH

Rabindranath Tagore and the Sikh Legacy

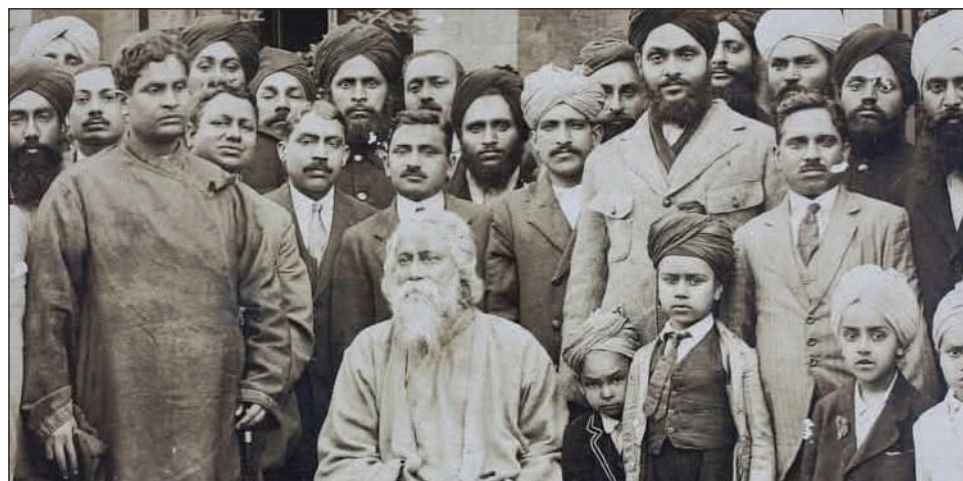
In the 1920s, the renowned Bengali poet and Nobel laureate, Rabindranath Tagore, found himself in an unexpected setting – interacting with Sikhs at a Gurudwara in Shanghai. This was a period when India was slowly awakening to its diverse cultural identities, and Tagore, ever the advocate for cultural renaissance, often engaged with individuals across the subcontinent to discuss their traditions, languages, and legacies.

One of the lesser-known encounters during this time was the conversation Tagore had with Balraj Sahani, a prominent Punjabi film writer and actor. Sahani, like many members of the Punjabi elite, had been educated in English and had embraced Western ideals, often at the expense of his cultural roots. He was known for his contributions to the world of cinema, but his relationship with his native language, Punjabi, was complicated.

At one point, during a conversation with Tagore, Sahani was asked a rather pointed question by the great poet: “Why do you, despite being from Punjab, never write in your native language?” This question struck Sahani, who, like many of his contemporaries, had considered Punjabi to be a “provincial” and “backward” language. It was often regarded at the time as a rustic dialect, not fit for the literary world. The influence of colonial education had shaped many intellectuals to view languages like Punjabi with a sense of inferiority, associating them with rural life rather than the sophisticated, urbane literature of the West.

Sahani’s response to Tagore’s inquiry reflected this mindset: he had neglected his mother tongue, believing it lacked the literary potential and historical significance that other languages, such as English or Hindi, possessed. It was a sentiment shared by many intellectuals of the time who felt that writing in Punjabi would limit their reach and success.

Tagore, however, was quick to challenge this notion. In a moment of profound wisdom, he turned the conversation to Guru Nanak, the founder of Sikhism, and his remarkable contribution to the literary and spiritual heritage of Punjab. Tagore presented Sahani with the composition of the “Aarti,” written by Guru Nanak in 1506. This ancient and beautifully composed work not only defied the claim that Punjabi was a

language without literary history, but also showcased the profound depth of the language in expressing divine thoughts and spirituality.

Guru Nanak’s “Aarti” is a hymn that celebrates the divine presence in all of creation, and its spiritual and literary depth was a revelation to Sahani. Tagore’s presentation of this work left Sahani dumbfounded and speechless. It was a turning point for him – a moment that forced him to confront his own biases against the Punjabi language and rethink his stance on its literary value.

Inspired by this interaction, Balraj Sahani went on to embrace his Punjabi roots. He began to write in Punjabi, contributing to the literary culture of the language and gaining recognition for his works. His shift towards writing in Punjabi earned him a unique place in the literary world, as he became one of the most respected voices in Punjabi literature.

Tagore’s challenge to Sahani serves as a powerful reminder of the importance of embracing one’s cultural and linguistic heritage. It underscores the need to appreciate the rich literary traditions that exist within every language, regardless of whether they are considered “mainstream” or not. Tagore, a tireless advocate for the arts and culture, not only elevated Bengali literature but also sought to uplift other languages and cultures, including Punjabi, through his teachings.

This exchange between Tagore and Sahani is a testimony to the power of language in shaping identity, and how cultural pride can be ignited through a single conversation. It reminds us that no language is “backward” or “provincial,” and that every language has a rich, vibrant history deserving of recognition and celebration.

- Amrit Kaur, MA (Punjabi & Linguistics)

HERITAGE

ਕੈਨੇਡਾ 'ਚ \$1 ਮਿਲੀਅਨ ਤੱਕ ਦੇ ਨਵੇਂ ਘਰਾਂ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਲੱਗੇਗੀ ਜੀ.ਐਸ.ਟੀ.

ਕੈਨੇਡਾ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਹਾਊਸਿੰਗ ਸਮੱਸਿਆ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਅਤੇ ਚੋਣਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇ ਨਜ਼ਰ ਇੱਕ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਹੁਣ \$1 ਮਿਲੀਅਨ ਤੱਕ ਦੀ ਕੀਮਤ ਵਾਲੇ ਨਵੇਂ ਘਰਾਂ 'ਤੇ ਗੁੱਡਸ ਐਂਡ ਸਰਵਿਸਿਜ਼ ਟੈਕਸ (ਜੀ.ਐਸ.ਟੀ) ਨਹੀਂ ਲੱਗੇਗਾ। ਇਸ ਨਾਲ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਘਰ ਖਰੀਦਣ

ਵਾਲਿਆਂ ਅਤੇ ਡਿਵੈਲਪਰਾਂ ਦੇਵਾਂ ਨੂੰ ਲਾਭ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਅਨੁਮਾਨਤ 150,000 ਨਵੇਂ ਘਰਾਂ ਦੇ ਬਣਨ ਦੀ ਉਮੀਦ ਜਤਾਈ ਗਈ ਹੈ। ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ ਕ੍ਰਿਸਟਿਆ ਫ੍ਰੀਲੈਂਡ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ “ਅਸੀਂ ਕੈਨੇਡਾ 'ਚ ਘਰ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਰਫ਼ਤਾਰ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਇਹ ਇਤਿਹਾਸਿਕ ਕਦਮ ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ। ਜੀਐਸਟੀ ਹਟਾਉਣ ਨਾਲ ਮੋਟੇ ਤੌਰ 'ਤੇ 5% ਸਸਤੇ ਘਰ ਹੋਣਗੇ, ਜੋ ਘਰ ਖਰੀਦਣ ਦੇ ਚਾਹਵਾਨ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਰਾਹਤ ਹੈ।” ਪਰ ਇਹ ਨਿਯਮ ਇੱਕ ਮਿਲੀਅਨ-ਡਾਲਰ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਘੱਟ ਕੀਮਤ ਵਾਲੇ ਨਵੇਂ ਘਰਾਂ ਤੇ ਹੀ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਸ 'ਚ ਨਵੇਂ ਬਣ ਰਹੇ ਘਰ, ਕੋਂਡੋ ਅਤੇ ਟਾਊਨਹਾਊਸ ਰੈਂਟਲ ਹਾਊਸਿੰਗ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਵੀ ਇਸ ਸਕੀਮ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਣਗੇ। ਫੈਡਰਲ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸੂਬਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਵਲੋਂ ਪੀ.ਐਸ.ਟੀ. (ਸੂਬਾਈ ਟੈਕਸ) 'ਚ ਵੀ ਕਟੌਤੀ ਕਰਨ, ਤਾਂ ਕਿ ਹੋਰ ਘਰ ਸਸਤੇ ਹੋ ਸਕਣ।

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਿੰਘ ਸਭਾ ਅਤੇ ਈਕੋ ਸਿੱਖ ਵਲੋਂ ਮਨਾਇਆ ਗਿਆ ‘ਸਿੱਖ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦਿਵਸ’

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਹਰਿ ਰਾਇ ਜੀ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ, ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਸਿੰਘ ਸਭਾ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਰੀ, ਈਕੋਸਿੱਖ ਜਥੇਬੰਦੀ ਵਲੋਂ ਸਿਟੀ ਆਫ਼ ਸਰੀ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਵਿਸ਼ਵ ਪੱਧਰੀ ਵਾਤਾਵਰਣ ਲਹਿਰ ‘ਸਿੱਖ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦਿਵਸ’ ਨੂੰ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਰੱਖਦਿਆਂ 16 ਮਾਰਚ (1 ਚੇਤ 557) ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ ਨਵੇਂ ਸਾਲ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਨੂੰ ਡੋਮੀਨੀਅਨ ਪਾਰਕ 8225, 134 ਸਟਰੀਟ ਸਰੀ ਵਿਖੇ ਸੰਗਤਾਂ ਅਤੇ ਸਕੂਲ ਦੇ ਬੱਚੇ-ਬੱਚੀਆਂ ਵਲੋਂ 450 ਦਰਖਤ ਲਗਾਏ ਗਏ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ, ਭਾਈ ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ, “ਅੱਜ ਮਾਤਾ ਧਰਤ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਹਰਿ ਰਾਇ ਜੀ ਵਾਂਗ ਦਾਮਨ ਸੰਕੋਚ ਕੇ ਚਲਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਕ ਜੁੱਟ ਹੋਕੇ ਰੁੱਖ ਲਗਾਉਣ, ਪਾਣੀ ਬਚਾਉਣ ਤੇ ਬਿਜਲੀ-ਤੇਲ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਤਨ-ਮਨ-ਧਨ ਲਗਾ ਕੇ ਪੂਰੀ ਪਲੈਨਿੰਗ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।” ਸੰਗਤਾਂ ਅਤੇ ਸਿਟੀ ਆਫ਼ ਸਰੀ ਵਲੋਂ ਇਸ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਰਜ ਦੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਬਹੁਤ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕੀਤੀ।

Dr. Amandeep Singh Joins UT-DRO Medical Physics Residency Program

The University of Toronto Department of Radiation Oncology (UT-DRO) proudly welcomes Dr. Amandeep Singh Bains to its esteemed Medical Physics Residency Program at the Stronach Regional Cancer Centre. Dr. Bains, an accomplished physicist, brings a wealth of academic and clinical experience to this two-year residency. He earned his Ph.D. in Physics from Guru Nanak Dev University in India and later pursued a CAMPEP-accredited MSc in Clinical Medical Biophysics at Western University, London, Ontario. Before joining UT-DRO, Dr. Bains gained valuable hands-on experience as a Junior Medical Physicist in Albuquerque, USA, where he worked for the past six months. His expertise and dedication to medical physics are expected to contribute significantly to the field of radiation oncology.

◆◆ ਰੋਸੁ ਨ ਕੀਜੈ ਉਤਰੁ ਦੀਜੈ ◆◆

- ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਪਹਿਲੇ 13 ਅੰਕਾਂ ਤੇ ਸੁਸ਼ੋਭਿਤ ਨਿਤਨੇਮ ਦੀ ਕਿਹੜੀ ਬਾਣੀ ਵਿਚ ‘ਟੇਕ’ ਸ਼ਬਦ ਆਇਆ ਹੈ?
 - ਜਪੁਜੀ
 - ਸੋਦਰੁ
 - ਸੋ ਪੁਰਖੁ
 - ਸੋਹਿਲਾ
- ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਪਹਿਲੇ 13 ਅੰਕਾਂ ਤੇ ਸੁਸ਼ੋਭਿਤ ਨਿਤਨੇਮ ਦੀ ਕਿਹੜੀ ਬਾਣੀ ਵਿਚ ‘ਟਹਲ’ ਸ਼ਬਦ ਆਇਆ ਹੈ?
 - ਜਪੁਜੀ
 - ਸੋਦਰੁ
 - ਸੋ ਪੁਰਖੁ
 - ਸੋਹਿਲਾ
- ‘ਝੋਲਨਾ’ ਸਿਰਲੇਖ ਹੇਠ ਲਿਖੀ ਬਾਣੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿੱਚ ਕਿਸ ਅੰਕ ਤੇ ਸੁਸ਼ੋਭਿਤ ਹੈ?
 - 1350
 - 1400
 - 1370
 - 1410
- Which of the following is auspicious as per the wisdom of Guru Granth Sahib?
 - A particular day
 - A specific month
 - A certain year
 - Every moment of human life is precious.

(ਦੇਖੋ ਉੱਤਰ ਪੰਨਾ 4 'ਤੇ)

ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਵਿੱਚ ਲੇਖਕਾਂ- ਕਲਮਕਾਰਾਂ ਦੀ ਘਾਟ

- ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਰਾਂਚੀ (ਝਾਰਖੰਡ)

ਇਤਿਹਾਸ ਅੰਦਰ ਕੌਮਾਂ ਦੀ ਜੜਾਂ ਦੀ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਵਿੱਚ ਉਸ ਕੌਮ ਦੇ ਸਮਰਪਿਤ ਲੇਖਕਾਂ ਅਤੇ ਕਲਮਕਾਰਾਂ ਦਾ ਵੱਡਾ ਯੋਗਦਾਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਵਿੱਚ ਸਿੰਘ ਲਹਿਰ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਲੇਖਕਾਂ-ਕਲਮਕਾਰਾਂ ਦਾ ਚੰਗਾ ਇਕੱਠ ਸੀ। ਇਕ ਤੋਂ ਇਕ ਕਲਮਕਾਰ ਅਤੇ ਲੇਖਕ ਹੋਏ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕੌਮ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਕੀਤਾ। ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਡਾਕਟਰ ਜੋਧ ਸਿੰਘ

ਜੀ, ਗਿਆਨੀ ਦਿੱਤ ਸਿੰਘ ਜੀ, ਸਰਦਾਰ ਕਰਮ ਸਿੰਘ ਹਿਸਟੋਰੀਅਨ ਆਦਿ ਅਨੇਕਾਂ ਹੀ ਨਾਮ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਦੀ ਚੜ੍ਹਦੀਕਲਾ ਲਈ ਮਹਾਨ ਕੰਮ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਉਸ ਦੌਰ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਪੜ੍ਹਿਆ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਦਾ ਸਿਰ ਗਰਬ ਨਾਲ ਉੱਚਾ ਜਾਪਦਾ ਹੈ। ਭਾਈ ਕਾਨ ਸਿੰਘ ਨਾਭਾ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਦੇ ਮਹਾਨ scholar ਹੋਏ ਸੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮਹਾਨ ਕੋਸ਼ ਅਤੇ ਅਨੇਕਾਂ ਪੁਸਤਕਾਂ ਲਿਖੀਆਂ, ਜੋ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਕਈ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਾਈ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ।

ਪਰ ਅਫਸੋਸ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ, ਅੱਜ ਦੇ ਦੌਰ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਵਿੱਚ ਲੇਖਕਾਂ-ਕਲਮਕਾਰਾਂ ਦੀ ਜ਼ਬਰਦਸਤ ਘਾਟ ਦਿਸਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੌਰ ਚ ਤਿੰਨ ਵੱਡੀਆਂ ਕੌਮਾਂ ਇਸਲਾਮਿਕ, ਹਿੰਦੂਤਵ ਅਤੇ ਇਸਾਈਮਤ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਨੂੰ ਥੱਲੇ ਲਿਆਣ ਚ ਲੱਗੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਦਿਮਾਗ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇਹ ਖਿਆਲ ਘੁੰਮ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਸਿੱਖ ਕੌਮ 1884 ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਭਾਗ ਖਤਮ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਅਦ ਆਪਣੀ ਕੌਮੀ ਵਿਉਤਬੰਦੀ ਚ ਗੰਭੀਰ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਬਾਰੇ ਸੋਚਣ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਆਪਣੀ ਮਨਸਾ ਪੂਰਤੀ ਲਈ, ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਸਮਰਥਾ ਅਨੁਸਾਰ ਸੋਚਿਆ ਵੀ, ਵਿਓਤਿਆਂ ਵੀ ਅਤੇ ਇਸ ਉੱਤੇ ਪ੍ਰਯਤਨਸ਼ੀਲ ਵੀ ਹਨ।

ਅੱਜ ਅਸੀਂ ਕੌਮੀ ਗਲਿਆਰੇ ਅੰਦਰ ਝਾਤ ਮਾਰ ਕੇ ਧੰਨ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਜੀਵਨ ਘਾਲਨਾਵਾਂ ਤੋਂ ਬਲਿਹਾਰ ਜਾ ਕੇ, ਲਿਖਣ ਵਾਲੀਆਂ ਕਲਮਾਂ, ਜੋ ਟਾਂਵੇ-ਟਾਂਵੇ ਨਜ਼ਰ ਪੈਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਡਾਕਟਰ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦਿਲਗੀਰ, ਡਾਕਟਰ ਕਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਲੇਸੀਆ ਕਲਮਾਂ ਚੱਲ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਪਰ ਬਾਕੀ ਬਹੁਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਗੁਰਬਾਣੀ ਗਿਆਨ ਦੀ ਗਹਿਰਾਈ ਦੀ ਕਮੀ (ਘਾਟ) ਮਹਿਸੂਸ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਹੀ, ਇਤਿਹਾਸਿਕ ਪੱਖ ਨੂੰ ਗੁਰਬਾਣੀ ਗਿਆਨ ਦੀ ਅਕੱਥ ਕਸੌਟੀ ਤੇ ਪਰਖਣ ਦੀ ਵੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਦੇ ਅੰਦਰ ਨਵੇਂ ਕੌਮਪਰਸਤ ਲੇਖਕ, ਕਲਮਕਾਰ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਦੀ ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਸਿਰਫ ਕਾਗਜ਼ਾਂ ਤੇ ਸਿਮਟ ਕਰ ਰਹਿ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਉੱਤੇ ਕੋਈ ਕੰਕਰੀਟ, ਕੋਈ ਪੱਕਾ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਜਾਪਦਾ, ਸਿਰਫ ਖਾਣਾ-ਪੂਰਤੀ ਹੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਦੇ ਜਾਗਰੂਕ ਵਾਰਸਾਂ ਅਤੇ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਉੱਤੇ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨ ਅਤੇ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬੀ ਲੇਖਕਾਂ ਕਲਮਕਾਰਾਂ ਦੀ ਘਾਟ ਦੇ ਕਈ ਕਾਰਨ ਹਨ:-

ਬਦਲਦੇ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤਿਕ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਪਰਿਵੇਸ਼ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪਹਿਲਾ ਲੇਖਕਾਂ ਨੂੰ ਸਮਾਜ ਚ ਉੱਚਾ ਸਥਾਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਲੇਕਿਨ, ਅੱਜ ਡਿਜੀਟਲ ਇੰਟਰਨੈਟ, ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਅਤੇ ਤੇਜ਼ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਲਿਖਣ ਤੇ ਧਿਆਨ ਘਟ ਗਿਆ ਹੈ। ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਕਾਰਨ ਅੱਜ-ਕੱਲ੍ਹ ਹਿੰਦੀ ਅਤੇ ਇੰਗਲਿਸ਼ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਵੱਧ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬੀ ਲੈਂਗਵੇਜ (ਮਾਂ ਬੋਲੀ) ਤੇ ਧਿਆਨ ਘੱਟ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਪੰਜਾਬੀ ਲੇਖਕਾਂ ਦੀ ਕਮੀ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। ਪਹਿਲਾ ਦੇ ਲੇਖਕ ਸਮਾਜ ਚ ਬਦਲਾਓ ਲਿਆਨ ਅਤੇ ਧਰਮ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤੀ ਤੇ ਲਿਖਦੇ ਸਨ, ਪਰ ਅੱਜ ਇੰਟਰਨੈਟ ਚੀਜ਼ਾਂ ਤੇ ਜਿਆਦਾ ਧਿਆਨ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਪਹਿਲਾਂ ਗੁਰਦੁਆਰੇ, ਸੰਸਥਾਵਾਂ, ਲੇਖਕਾਂ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕਰਦੇ ਸਨ ਪਰ ਹੁਣ ਇਸ ਤਰਾਂ ਦੇ ਮੰਚ ਘਟ ਗਏ ਹਨ।

ਕੁਝ ਸੁਝਾਵ :-

ਹਲੇ ਵੀ ਇਸ ਪਾਸੇ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਇਮਪਲੋਈਮੈਂਟ ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ ਜਾਵੇ। ਸਾਹਿਤ ਨੂੰ ਈ-ਬੁਕਸ, ਭਲੋਗਸ ਅਤੇ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਰਾਹੀਂ ਯੰਗ ਜਨਰੇਸ਼ਨ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਜਾਵੇ। ਰਾਈਟਰ ਨੂੰ ਆਰਥਿਕ ਫਾਈਨੈਂਸੀਅਲ ਸਹਿਯੋਗ, ਪਲੇਟਫਾਰਮ, ਅਤੇ ਯੰਗ ਜਨਰੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਲਿਟਰੇਚਰ ਪੜ੍ਹਨ ਲਈ ਟਾਈਮ ਟੂ ਟਾਈਮ ਨਵੇਂ-ਨਵੇਂ ਟੋਪਿਕ ਤੇ ਸੈਮੀਨਾਰ ਰਾਹੀਂ ਉਹਨਾਂ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ ਵਟਾਂਦਰਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਜਿਆਦਾ ਤੋਂ ਜਿਆਦਾ ਉਹਨਾਂ ਕੋਲੋਂ ਬੁਲਵਾਨ ਦੀ, ਸਪੀਚ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਅੱਜ-ਕੱਲ੍ਹ ਆਡੀਓ ਬੁੱਕਸ ਦਾ ਵੀ ਪ੍ਰਚਲਨ ਵੱਧ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਇਸ ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਇਹ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਜਦ ਵੀ ਬੰਦਾ ਕੋਈ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੋਇਆ ਵੀ ਇਸ ਨੂੰ ਸੁਣ ਕੇ, ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਆਪਣਾ ਗਿਆਨ ਵਧਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਨਾਲ ਗਰੈਜੂਏਲੀ ਯਾਨੀ ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਪ੍ਰਫੁੱਲਤਾ ਵੱਧ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਅੱਜ ਦੀ 21ਵੀਂ ਸਦੀ ਦੇ ਵਿੱਚ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੀ ਰੁਚੀ ਅਨੁਸਾਰ, ਜਿਆਦਾ ਤੋਂ ਜਿਆਦਾ ਲੇਖ-ਲਿਖਨ, ਕੁਇਜ਼ (Quiz) ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਉਹਨਾਂ ਨਾਲ Games, ਵਾਰਤਾਲਾਪ ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਉਹਨਾਂ ਦੇ Interest ਨੂੰ ਜਗਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

SIKH MATRIMONIALS

Gursikh boy 29/5'10"/BTech/Working in Canada as Project Manager in MNC/Father retired from Air India/ Contact +1 905 782 3495

Required Canadian Born Sikh match for Gursikh girl 29/5'4" in Govt job at Ottwa. No cast bar, Boy should be Turbaned ND/NT. Contact +1613 330 6319.

Gursikh girl 26/5'/ Philosophy (H) DU, Diploma George Brown College, Toronto/ Working / Family got PR in 2022 settled Vancouver/ Contact+91 9810196404

ਪੰਨਾ 3 'ਤੇ ਦਿੱਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ:

1. D

2. D

3. B

4. D

Chief Editor: Dr. Harjinder Singh Editor: Dr. Davinder Singh Designer: Pavit Singh

Advisory Board: Gujinder Singh (USA), Harpreet Kaur (Belgium), Harmohinder Singh (USA), Mamta Kaur (India), Taranpreet Singh (India), Harman Singh (Canada)